

EKSTERNO FINANCIRANJE NA PRIMJERU PODUZEĆA PERKOVIĆ TRADE D.O.O.

Perković, Stipe

Undergraduate thesis / Završni rad

2020

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Split / Sveučilište u Splitu**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:228:965187>

Rights / Prava: [In copyright](#) / [Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-11-27**

Repository / Repozitorij:

[Repository of University Department of Professional Studies](#)

UNIVERSITY OF SPLIT

SVEUČILIŠTE U SPLITU
SVEUČILIŠNI ODJEL ZA STRUČNE STUDIJE

Preddiplomski stručni studij Računovodstvo i financije

STIPE PERKOVIĆ

ZAVRŠNI RAD

**EKSTERNO FINANCIRANJE NA PRIMJERU
PODUZEĆA PERKOVIĆ TRADE D.O.O.**

Split, rujan 2020.

SVEUČILIŠTE U SPLITU
SVEUČILIŠNI ODJEL ZA STRUČNE STUDIJE

Preddiplomski stručni studij Računovodstvo i financije

STIPE PERKOVIĆ

ZAVRŠNI RAD

**EKSTERNO FINANCIRANJE NA PRIMJERU
PODUZEĆA PERKOVIĆ TRADE D.O.O.**

Split, rujan 2020.

SVEUČILIŠTE U SPLITU
SVEUČILIŠNI ODJEL ZA STRUČNE STUDIJE

Preddiplomski stručni studij Računovodstvo i financije

Predmet: Financije Poduzeća II

ZAVRŠNI RAD

Kandidat: Stipe Perković

Naslov rada: Eksterno financiranje na primjeru poduzeća Perković Trade d.o.o.

Mentor: dr.sc. Marko Miletić, profesor visoke škole

Split, rujan 2020.

SADRŽAJ

1. UVOD	1
Definiranje tematike rada	1
Cilj rada	1
Kratka povijest financiranja.....	1
Općenito o izvorima financiranja poduzeća	1
Općenito o financiranju malih i srednjih poduzeća u Republici Hrvatskoj.....	2
Eksterno financiranje malih poduzeća u Republici Hrvatskoj	2
Eksterno financiranje na primjeru poduzeća Perković Trade d.o.o.....	2
Zaključak	2
2. KRATKA POVIJEST FINANCIRANJA	3
3. OPĆENITO O IZVORIMA FINANCIRANJA PODUZEĆA.....	4
3.1. Financijska strategija poduzeća	5
3.2. Izvori financiranja.....	5
4. OPĆENITO O FINANCIRANJU MALIH I SREDNJIH PODUZEĆA U REPUBLICI HRVATSKOJ.....	7
4.1. Pojam malih i mikro poduzeća u Republici Hrvatskoj.....	7
4.2. Važnost srednjih i malih poduzeća za gospodarstvo Republike Hrvatske	8
4.3. Financiranje malog i srednjeg poduzetništva u Republici Hrvatskoj	9
4.4. Problematika financiranja malog i srednjeg poduzetništva u Republici Hrvatskoj...	11
5. EKSTERNO FINANCIRANJE	12
5.1. Oblici eksternog financiranja.....	12
5.2. Svrha eksternog financiranja malih i mikro poduzeća u RH.....	15
6. PODUZEĆE PERKOVIĆ TRADE D.O.O.	17
6.1. Općenito o poduzeću Perković Trade d.o.o.....	17
6.2. Financiranje poduzeća kroz povijest	17
6.3. Eksterno financiranje na primjeru poduzeća Perković Trade d.o.o.....	17
6.4. Hipotekarni kredit poduzeća Perković Trade d.o.o.	18
6.5. Dugoročni hipotekarni kredit u iznosu od 124 000€	19
6.5.1. Namjena kredita	20
6.5.2. Uvjeti kredita.....	20
6.5.3. Sufinanciranje kamatne stope.....	20
6.5.4. Otplatni plan.....	20
6.5.5. Utjecaj „korona“ krize na otplatu promatranog hipotekarnog kredita	20

6.6.	Učinak analiziranog hipotekarnog kredita na poslovanje i financijsku sliku poduzeća	21
6.7.	Eksterno financiranje poduzeća bespovratnim sredstvima.....	22
6.7.1.	Bespovratna sredstva „Hrvatska agencija za malo gospodarstvo i investicije“.	22
6.7.2.	Bespovratna sredstva Ministarstva poljoprivrede	22
6.8.	Bespovratna sredstva Europske Unije	24
6.9.	Dugoročni financijski leasing.....	27
7.	ZAKLJUČAK	30

SAŽETAK

EKSTERNI IZVORI FINANCIRANJA NA PRIMJERU PODUZEĆA PERKOVIĆ TRADE D.O.O

Sektor malih i srednjih poduzeća u Republici Hrvatskoj za većinu kapitalnih ulaganja koristi tržište kapitala, odnosno eksterne izvore financiranja. Ta praksa prisutna je zbog iznimno velikih državnih nameta i spore (skupe) administracije koja koči razvoj SME sektora i ne omogućuje mu financiranje kapitalnih projekta iz svojih poslovnih aktivnosti.

Upravo iz tog razloga, poduzetnici u SME sektoru prisiljeni su, za svako veće ulaganje u rast i razvoj poduzeća, koristiti eksterne izvore financiranja.

Tržište kapitala pak nije usmjereno prema SME sektoru, pa je njihovo zaduživanje skupo.

Kroz ovaj rad ćemo analizirati politiku eksternog zaduživanja poduzeća Perković Trade d.o.o., svrhu tog zaduživanja i njegovu cijenu.

Ključne riječi: SME sektor, financiranje, eksterno financiranje, Perković Trade d.o.o., kredit

SUMMARY

EXTERNAL SOURCES OF FINANCING ON AN EXAMPLE OF THE COMPANY PERKOVIC TRADE D.O.O

The sector of small and medium enterprises in Croatia for most of their capital investments has to use capital market. This practice is present due to huge state names and slow (expensive) administration that hinders the development of small and medium enterprises and doesn't allow financing of capital projects from one's business activities.

For that reason, entrepreneurs in the sector of small and medium enterprises have to use capital market for any capital investment. Capitalist market is not directed towards small and medium enterprises and that is why their borrowings are expensive.

Through this paper, we will analyze the policy of external financing of the company Perkovic Trade, its purpose and cost.

Keywords: SME, financing, external financing, Perkovic Trade, credit

1. UVOD

Definiranje tematike rada

Pravilna politika upravljanja financijama poduzeća je presudna za opstanak poduzeća na tržištu te njegov rast i razvoj.

Stručno i kvalitetno vođenje politike eksternog financiranja malih poduzetnika jedan su od najodgovornijih zadataka financijskog dijela vođenja poduzeća.

Tržište kapitala u Republici Hrvatskoj nema povjerenje prema SME sektoru, okrenuto je građanima i velikim poduzetnicima, što dodatno otežava vođenje politike eksternog financiranja u srednjim i malim poduzećima.

Promatrano poduzeće Perković Trade d.o.o., iako mali poduzetnik, jako je dobar primjer za analiziranje vođenja politike eksternog financiranja. Poduzeće u početku kapitalnih investicija ima vrlo stabilnu sliku, ali već nekoliko godina kasnije dolazi do nepovoljne financijske poluge te ekstremno skupog a neophodnog zaduživanja.

Cilj rada

Cilj ovog rada jest analizirati tržište eksternih izvora financiranja, a promatrajući tržište Republike Hrvatske u skladu s procesima i zakonima Europske Unije [EU]. Nakon uvodnih analiza o stanju tržišta, posebnu pozornost usmjerit će se na analizu poduzeća Perković Trade d.o.o. i njegovog korištenja eksternih izvora financiranja te njihove prednosti i nedostatke.

Kratka povijest financiranja

Kroz prvo poglavlje ovog dokumenta objasnit će se i ukratko analizirati povijest financiranja poduzeća.

Općenito o izvorima financiranja poduzeća

Kroz drugo poglavlje rada elaborirati će se činjenice o važnosti kvalitetnog vođenja politike internog i eksternog financiranja poduzeća, a uz pomoć stručne literature usko vezane za tematiku.

Općenito o financiranju malih i srednjih poduzeća u Republici Hrvatskoj

U trećem poglavlju rada posebna pozornost biti će na analizi malih i srednjih poduzeća na tržištu Republike Hrvatske.

Eksterno financiranje malih poduzeća u Republici Hrvatskoj

Poblize će se razjasniti problematika eksternog financiranja kod malih i srednjih poduzeća u Republici Hrvatskoj. S kojim se sve problemima susreću mali i srednji poduzetnici na tržištu kapitala i slično.

Eksterno financiranje na primjeru poduzeća Perković Trade d.o.o.

U četvrtom poglavlju analizirati će se eksterni izvori financiranja na primjeru promatranog poduzeća koristeći dostupne statističke podatke, informacije i analitička izvješća.

Zaključak

Kroz zadnje poglavlje ovog rada donijet će se zaključci i rješenja zadane problematike te navesti određeni nedostaci sustava koje u budućnosti treba doradivati.

2. KRATKA POVIJEST FINANCIRANJA

„Dugo smatrane dijelom ekonomske znanosti, korporacijske financije su se pojavile kao odvojeno polje izučavanja ranih 1990-ih godina. U početku su se bavile samo instrumentima, institucijama i proceduralnim vidovima tržišta kapitala. Računovodstveni podaci i financijski zapisi nisu bili takvi kakve upotrebljavamo danas, niti je tada bilo pravila koja nalažu da se na vidjelo iznesu financijski podaci. Ipak, zanimanje za unaprjeđenje, učvršćivanje i sjedinjenja raslo je. Formiranje U.S. Steel Corporation godine 1900. započelo je trend kombinacije koje su se sastojale od izdavanja velikih blokova obveznica i dionica.“¹

Posebnu pažnju znanost financiranja poduzeća dobiva nakon Drugog svjetskog rata, prije svega zbog iznimno jakog i ubrzanog razvoja industrije.

„Djelo Arthura Stonea Dewinga, *Financial Policz of Corporations* (1920.) (financijska politika korporacija), jedno od učenih tekstova tog razdoblja, objedinilo je postojeća saznanja, širilo nove ideje i oblikovalo proučavanje financija mnogo godina. Rasprostranjeno zanimanje za vrijednosne papire, posebice običnu dionicu, postalo je jako krajem desetljeća i učinilo industrijskog bankara posebno značajnom osobom u izračunavanju korporacijskih financija tog razdoblja“.²

Kasnije, prema kraju 20. stoljeća dolazi do dodatnog razvoja znanosti o financiranju poduzeća, računovodstveni i zakonodavni propisi sve preciznije definiraju standarde upravljanja poduzeća.

Danas se može reći kako je financijska politika ključni faktor upravljanja poduzećem. Poduzeća koja nemaju kvalitetnu financijsku politiku često ne uspijevaju opstati na tržištu, a čak i ukoliko opstanu, ne uspiju na istom napredovati nego su osuđeni na dugoročnu stagnaciju.

¹ James, C. (1997.) *Financijski menadžment*, 9. izdanje, Zagreb, Mate d.o.o., str. 1

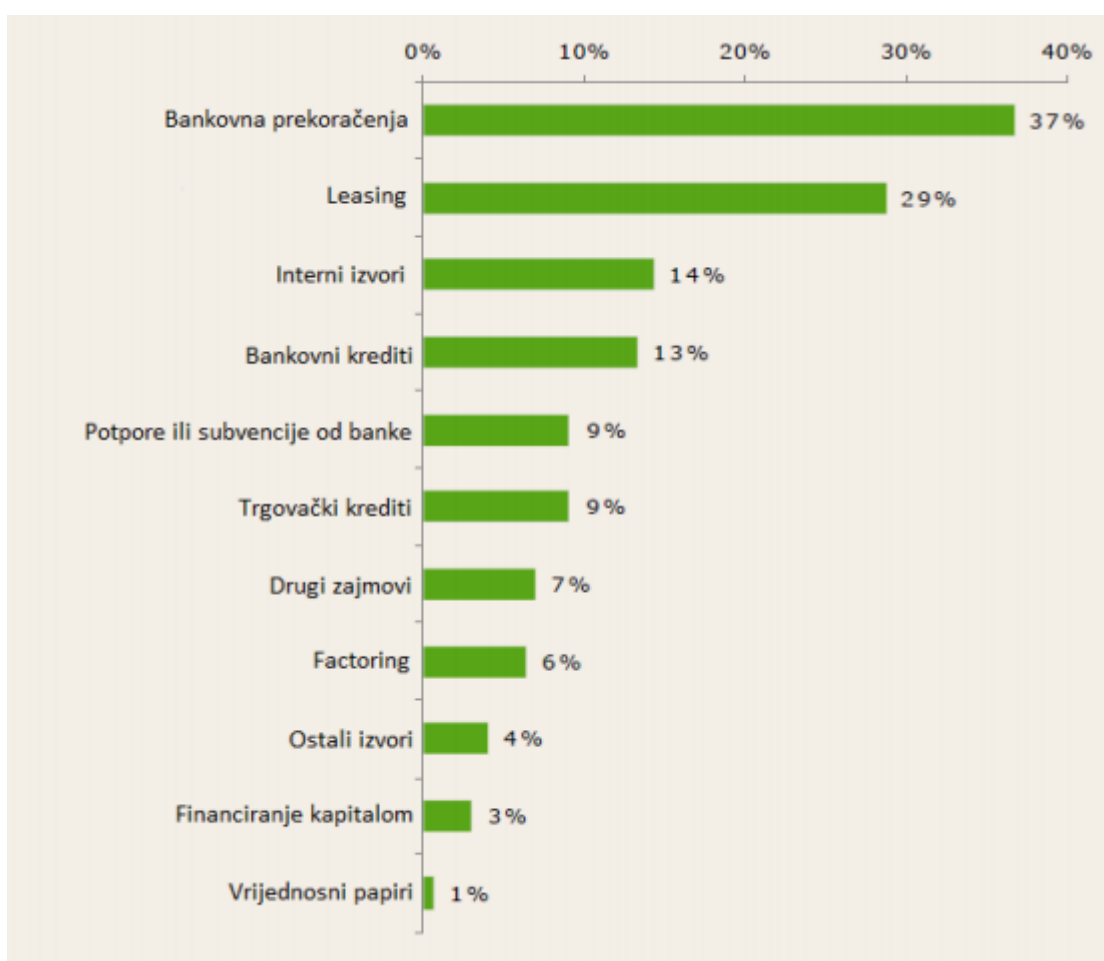
² Ibidem

3. OPĆENITO O IZVORIMA FINANCIRANJA PODUZEĆA

„Odluke o financijskim resursima spadaju u skupinu iznimno važnih odluka financijskih menadžera. Prilikom nabavljanja sredstava na tržištu izbor sredstava ovisit će o raspoloživosti sredstava i njihove cijene, trenutne financijske pozicije i kredibilitnosti, stava menadžera prema riziku i izabrane financijske strategije.“³

Grafinon prikazuje načine financiranja SME sektora u Europskoj uniji po istraživanju koje je provedeno 2014. godine.

Grafikon 1. Izvori financiranja za SME sektor u Europskoj uniji od travnja do studenog u 2014. godini

Trojan, K. (2015.) Eksterni izvori financiranja malih i srednjih poduzeća u Hrvatskoj, Završni rad, Varaždin: Sveučilište Sjever, str. 25, <https://repositorij.unin.hr/islandora/object/unin%3A40/datastream/PDF/view> [08.07.2020.]

Iz grafikona je vidljivo kako SME sektor kao izvor financiranja koristi bankovno prekoračenje, a najmanje koristi instrumente koji su usko vezani za tržište kapitala.

³ Vidučić, Lj. (2012.) *Financijski menadžment*, Zagreb, RRiF-plus, str. 163.

3.1. Financijska strategija poduzeća

Kao i u svakom drugom aspektu poslovanja, za uspješno izvršavanje glavnog cilja postojanja poduzeća, potrebno je imati razvijenu financijsku politiku. Te odluke u razvijenim gospodarstvima EU i svijeta donosi financijski menadžment.

Financijska strategija poduzeća bavi se pitanjima kao što su:

- Iz kojih izvora će se poduzeće financirati?
- Koliko sredstava poduzeće treba u datom trenutku?
- Koliko sredstava poduzeće treba u budućnosti za određene projekte?
- Hoće li poduzeće koristiti interne ili eksterne načine financiranja?
- Kako poduzeće treba upravljati resursima, gdje treba ulagati sredstva?

Odgovorima na ova (i brojna druga pitanja) financijski menadžment kreira financijsku strategiju. Bitno je reći kako jednom kreirana financijska strategija treba konstantno održavanje i unaprjeđivanje. Dinamika promjene financijske strategije treba pratiti dinamiku poslovanja poduzeća na tržištu.

3.2. Izvori financiranja

Jedno od ključnih pitanja za kreiranje uspješne financijske politike je: Iz kojih izvora će se poduzeće financirati?

Ne postoji jedinstvena definicija izvora financiranja. U znanstvenim literaturnim djelima različitih autora izvori financiranja se različito obrazlažu. No, ipak se većina tih autora zadržava na 3 ključna kriterija: vrijeme raspoloživosti, vlasništvo i podrijetlo novca.

3.2.1. Prema vremenu raspoloživosti izvora financiranje može biti:

- Kratkoročno - pri kratkoročnom financiranju izvori su raspoloživi do jedne godine (kratkoročni robni ili novčani krediti),
- Srednjoročno - pri srednjoročnom financiranju izvori su raspoloživi od jedne do pet godina
- Dugoročno - pri dugoročnom izvori su raspoloživi dulje od jedne godine.⁴

⁴ Vidučić, Lj., op. cit. str. 164.-166.

3.2.2. „Prema podrijetlu izvora financiranje može biti:

- Vanjsko (eksterno) - vanjske izvore financiranja poduzeće osigurava uzimanjem kratkoročnih i dugoročnih kredita, emisijom vrijednosnica i sl.
- Unutarnje (interno) - unutarnje izvore financiranja poduzeća čine dobit, amortizacija, brzo unovčiva imovina, razni surogati novac (mjenice, čekovi i sl.) i rezerve-pričuve.“⁵

3.2.3. „Prema vlasništvu izvora financiranje može biti:

- Vlastito - vlastiti izvori financiranja nemaju obveze vraćanja, kao što je, primjerice, dionički kapital, novac vlasnika ili ortaka koji su svoj novac (kapital) uložili u temeljni kapital poduzeća i sl.
- Tuđe - tuđi su izvori financiranja svi oni po kojima postoje obveze, jer se korišteni novac (kapital) mora vratiti u određenom roku.“⁶

⁵ Vukičević, M. (2006) *Financiranje poduzeća*, Golden marketing – tehnička knjiga, Zagreb, str. 151

⁶ Ibidem, str. 206

4. OPĆENITO O FINANCIRANJU MALIH I SREDNJIH PODUZEĆA U REPUBLICI HRVATSKOJ

4.1. Pojam malih i mikro poduzeća u Republici Hrvatskoj

„Europska komisija, u suradnji i konzultacijama s državama članicama, poslovnim organizacijama i stručnjacima iz EU, kao i na temelju zaključaka otvorenih konzultacija putem interneta, definirala je kriterije za određivanje oblika poduzeća. Ovom definicijom Europska komisija želi jasno odrediti spada li pojedino poduzeće u kategoriju mikro, malog ili srednjeg poduzeća – MSP (eng. Small and medium sized Enterprises – SME).“⁷

„Tablica 1 prikazuje kriterije za definiranje poduzeća prema jednoj od kategorija MSP-a. Od tri navedena kriterija za definiranje MSP-a, dva moraju biti zadovoljena kako bi određeno poduzeće zaista spadalo u kategoriju MSP-a i to na slijedeći način: 1. Broj zaposlenih 2. Ili godišnji promet ili aktiva/dugoročna imovina Pri definiranju, obavezna kategorija je broj zaposlenih te se, uz nju, uzima i jedna od ostale dvije kategorije: godišnji promet i/ili aktiva/dugoročna imovina.“⁸

Kroz tablicu 1 pojednostavnit će se i na jednostavan način prikazati uvjete koje poduzeće treba ispoštovati da bi pripadalo SME sektoru.

Tablica 1. Kriteriji definiranja poduzetništva

Kategorija poduzeća	Broj zaposlenih	Godišnji promet	Aktiva/dugotrajna imovina
Mikro	Manje od 10	I manje od 2 000 000€	Ili 2 000 000€
Malo	Manje od 50	I manje od 10 000 000€	Ili 10 000 000€
Srednje	Manje od 250	I manje od 50 000 000 €	Ili 43 000 000€

Izvor: Vlastita izrada, prema podacima: Cepo.hr, Izvješće o malim i srednjim poduzećima u Hrvatskoj – 2018., str. 10. <http://www.cepor.hr/wp-content/uploads/2015/03/SME-report-2018-HR.pdf> [01.07.2020.]

Poduzeća koja imaju više od 250 radnika, više od 50 000 000€ godišnjeg prometa ili više od 43 000 000€ dugotrajne imovine spadaju u kategoriju velikih poduzeća.

⁷ Hgk.,hr, Vodič za definiciju malog i srednjeg poduzetništva u natjecajima za dodjelu sredstava iz fondova EU, str. 2,

<https://www.hgk.hr/documents/vodiczadefinicijumalogisrednjegpoduzetnistvaunatjecajimazadodjelusredstavaizfondovaeuhgkanaliza0120144457b5747dec0a7.pdf> [30.06.2020.]

⁸ Ibidem

4.2. Važnost srednjih i malih poduzeća za gospodarstvo Republike Hrvatske

Glavninu registriranih poslovnih subjekata Hrvatskog gospodarstva čine mala i srednja poduzeća.

Tablica 2. prikazuje strukturu poduzeća u gospodarstvu Republike Hrvatske u razdoblju od 2013. do 2017. godine.

Tablica 2. Struktura poduzeća s obzirom na veličinu od 2013. do 2017. godine

	2013.		2014.		(...)	2017.	
	Broj subjekata	%	Broj subjekata	%		Broj subjekata	%
Mala i Mikro poduzeća	100.841		104.116	99,7		119.752	99,7
Mala i Srednja poduzeća	99.573	99,7	102.895			118.352	
Srednja poduzeća	1.268		1221	0,3		1400	0,3
Velika poduzeća	350	0,3	354	0,3		329	0,3

Izvor: Cepo.hr, Izvješće o malim i srednjim poduzećima u Hrvatskoj – 2018., str. 10, <http://www.cepor.hr/wp-content/uploads/2015/03/SME-report-2018-HR.pdf> [01.07.2020.]

„Mikro, mala i srednja poduzeća zapošljavaju gotovo tri četvrtine (73,2%) svih zaposlenih u poslovnim subjektima u Hrvatskoj u 2017. godini, i taj udio je bez veće promjene u odnosu na 2016. godinu. Unutar sektora, posebno se ističu mikro poduzeća koja zapošljavaju 27,5% svih zaposlenih u poslovnim subjektima. Broj zaposlenih u mikro poduzećima u 2017. godini porastao je u odnosu na 2016. godinu za 4,3%, u malim poduzećima za 3,1%, u srednjim poduzećima za 4,5%, te u velikim poduzećima za 2,3%“⁹

⁹ Cepo.hr, Izvješće o malim i srednjim poduzećima u Hrvatskoj – 2018., str. 10, <http://www.cepor.hr/wp-content/uploads/2015/03/SME-report-2018-HR.pdf> [01.07.2020.]

Kao što je vidljivo u gore navedenoj tablici, mala i srednja poduzeća čine čak 99,7% svih registriranih poslovnih subjekata u Republici Hrvatskoj te zapošljavaju čak 73,2% svih zaposlenih u poslovnim subjektima.

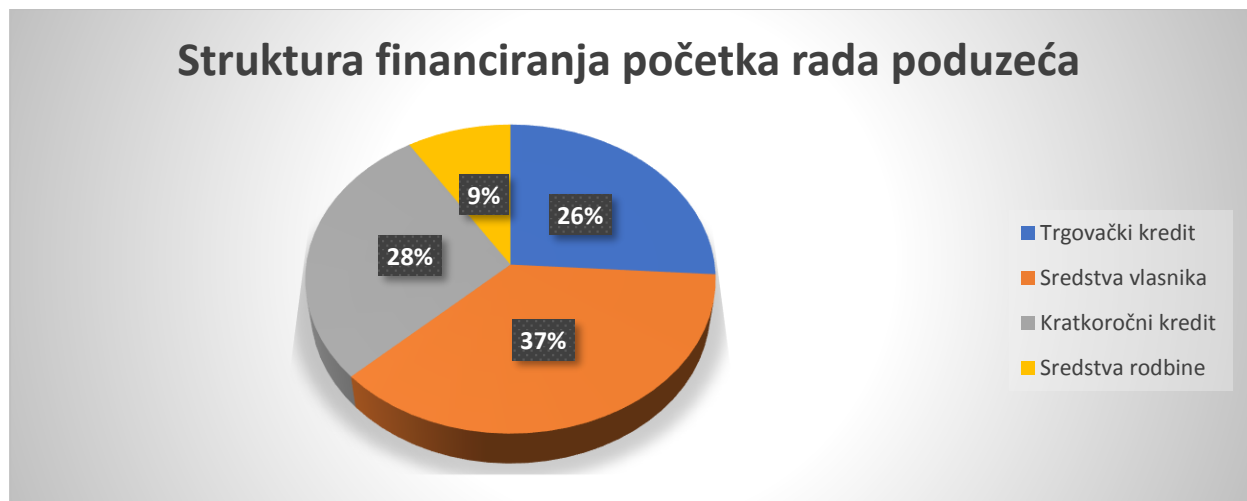
Te dvije činjenice dovoljno govore o njihovoj važnosti za gospodarstvo. No, malo i srednje poduzetništvo često je, potpuno neopravdano, zanemareno od strana institucija. Jedan od glavnih problema za poduzetnike, odnosno vlasnike malih i srednjih poduzeća, jesu teško dostupni financijski instrumenti po pitanju eksternih izvora financiranja.

4.3. Financiranje malog i srednjeg poduzetništva u Republici Hrvatskoj

„Jedna od vitalnih pretpostavki za osnivanje, funkcioniranje i razvitak malih i srednjih poduzeća je osiguranje kapitala u dovoljnoj količini, prihvatljivoj cijeni (gledano s motrišta rentabilnosti poduhvata) i u razumnim rokovima (tj. usklađenih s dinamikom potreba za sredstvima). Postoji konsenzus teoretičara i praktičara da SME imaju problem pristupa bankarskim kreditima“¹⁰

Kroz grafikon 2. prikazan je način financiranja početka rada poduzeća, odnosno iz kojih izvora vlasnici novih poduzeća započinju rad.

Grafikon 2. Financiranje poduzetnika početnika u 2007. godini

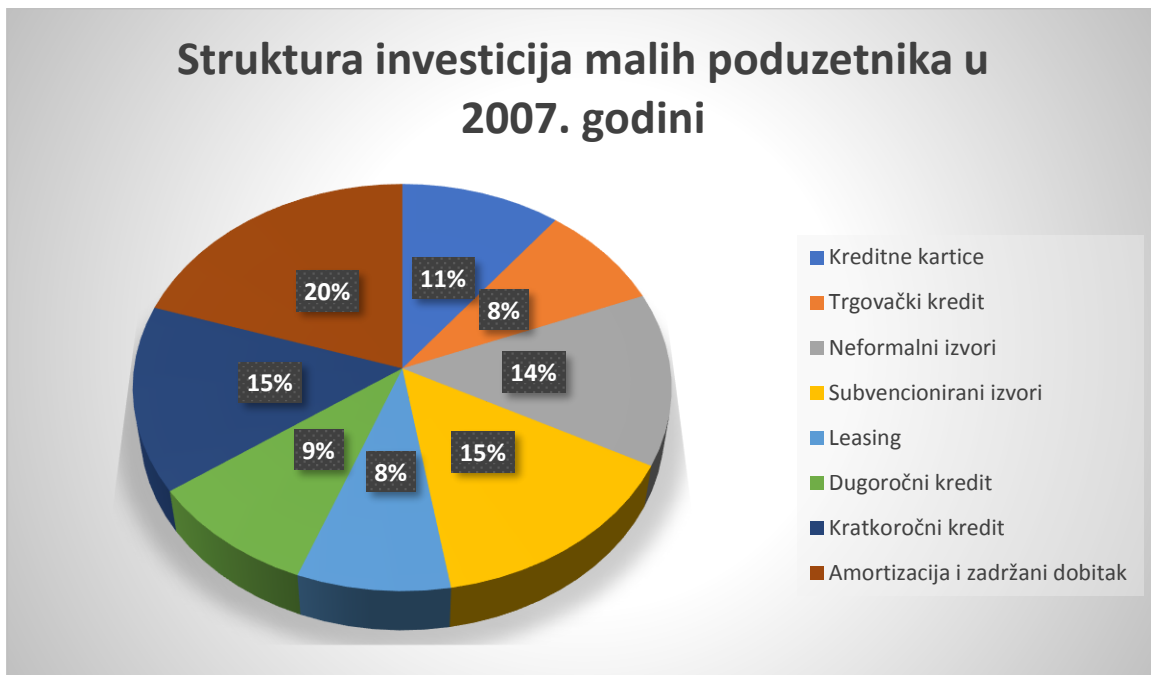
Izvor: Vlastita izrada prema podacima: Vidučić, Lj., op. cit. str. 490.

¹⁰ Vidučić, Lj., op. cit. str. 480.

Možemo zaključiti kako se u Republici Hrvatskoj (2007. godina) na poduzetništvo uglavnom odlučuju oni koji već imaju dovoljno sredstava za pokretanje posla (čak 37%).

Jednom kada poduzeća započnu svoj rad, dolazi do potrebe daljnjeg ulaganja u poslovanje. Kroz grafikon 3. prikazan je na način na koji su vlasnici poduzeća dolazili do potrebnih sredstava.

Grafikon 3. Financiranje investicija malih poduzetnika u 2007. godini

Izvor: Vlastita izrada prema podacima: Vidučić, Lj., op. cit. str. 490

Iz ovih grafikona može se zaključiti kako bankarski sektor nije dovoljno okrenut SME sektoru. Bankarski sustav u Republici Hrvatskoj procjenjuje kako „ulaganje“ u SME sektor nije sigurno, te se ipak puno više okreće prema drugim klijentima (npr. građani ili velika poduzeća).

S druge strane, Vidučić (2012.) u svojoj knjizi *Financijski menadžment* navodi istraživanje provedeno 2008. godine. Riječ je o istraživanju koje prikazuje razloge zbog kojih poduzetnici SME sektora ne koriste bankovne kredite.

Tablica 3. Stavovi poduzetnika o financiranju bankarskim kreditima

Karakteristika	Rang
Previsoki zahtjevi osiguranja kredita	1
Teška dostupnost dugoročnih kredita	2
Pretjerana dokumentacija	3
Visoke kamatne stope	4
Visoke naknade	5
Predugo vrijeme obrade	6
Nemogućnost dobivanja potpunih informacija	7

Izvor: Vlastita izrada prema podacima: Vidučić, Lj., op. cit. str. 490

Vidović Lj. u svojoj knjizi navodi istraživanje koje je prikazalo razloge manje prisutnosti SME sektora na tržištu kapitala.

4.4. Problematika financiranja malog i srednjeg poduzetništva u Republici Hrvatskoj

Malo i srednje poduzetništvo u Republici Hrvatskoj susreće se s velikim problemom kada je u pitanju pronalazak financijskih sredstava u eksternim izvorima. Eksterni izvori financiranja uglavnom su teško dostupni, a u situacijama gdje poduzetnici SME sektora uspiju doći do izvora financiranja, to uglavnom budu iznimno skupe opcije.

To je problem koji blokira brojne kvalitetne projekte pokrenute od strane SME sektora što narušava njihovu financijsku moć i daljnji razvoj tržišta. Osim nemogućnosti financiranja novih projekata, SME sektor ima veliki problem s likvidnošću. Problem manjka likvidnosti i financijske snage dovodi do manjka stručnog kadra i financijske mogućnosti za plaćanje stručnjaka na području financiranja poduzeća. Nastali produkt se može gledati kao određeni „začarani krug“ u kojem poslodavci nemaju dovoljno sredstava za plaćanje stručnjaka, a razlog nedovoljne financijske snage je nestručnost upravljanja financijama poduzeća.

Problem se donekle riješio ulaskom Hrvatske u Europsku uniju od kada je malim i srednjim poduzetnicima znatno jednostavnije doći do financijske potpore iz eksternih (EU fondovi) izvora. No, tu ponovno postoji problem nedovoljne aktivnosti nadležnih institucija prilikom „povlačenja“ sredstava prema RH (Republici Hrvatskoj) i njenim poduzetnicima.

Sve navedeno koči razvoj malog i srednjeg poduzetništva, pa samim time i ostatak gospodarstva Republike Hrvatske.

5. EKSTERNO FINANCIRANJE

Iako SME sektor u RH nema povoljne načine zaduživanja, odnosno korištenja eksternih izvora financiranja, ipak su na njega često primorani jer iz svoje poslovne aktivnosti ne uspijevaju financirati nove projekte, proizvode, inovacije ili širenje na tržištu.

5.1. Oblici eksternog financiranja

- **Trgovački kredit**

„Trgovački krediti - kredit koji je odobren u robi, s tim da ga dužnik vraća u novcu (kamata može biti uračunata u cijenu ili može biti posebno iskazana).“¹¹

Trgovački kredit koristila su ili u datom trenutku koriste većina poduzeća, a koristi se za kratkoročne oblike financiranja. Kod isporuke robe, kupac nije dužan odmah platiti robu, već ima određeni rok odgode plaćanja, koji određuje prodavatelj na temelju kreditnog povjerenja koje ima poduzeće, a kako su dobavljači malo slobodniji od financijskih institucija, uobičajeno je da takvu vrstu financiranja koriste mala poduzeća.

Prednosti trgovačkih kredita

Prednost kod takvog financiranja je raspoloživost, no trošak također postoji, ovisno o pregovaranju na relaciji kupac dobavljač, trošak mogu snositi i jedna i druga strana.

- **Bankovni kredit**

„Kredit je aranžman u kojem se zajmodavac, najčešće banka, daje novac ili imovinu zajmoprimcu, a zajmoprimac se obvezuje na povrat novca ili imovine, obično zajedno s kamatama, u nekom budućem trenutku i to na vrijeme. Općenito, zajmodavac preuzima rizik da mu zajmoprimac neće vratiti posuđeno ili da mu neće vratiti na vrijeme.“¹²

Prednosti bankovnih kredita

Bankovnim kreditima poduzeća mogu doći do većih količina novca koja su im u to vrijeme potrebna za širenje i otvaranje novih tržišta. Bankovni krediti mogu se otplaćivati na razne načine, periode i slično.

¹¹ Moj-bankar.hr, kazalo pojmova, <https://www.moj-bankar.hr/Kazalo/T/Trgova%C4%8Dki-krediti>, [09.07.2020.]

¹² Moj-bankar.hr, kazalo pojmova, <https://www.moj-bankar.hr/Kazalo/K/Kredit> [09.07.2020.]

Nedostatci bankovnih kredita

Glavni nedostatak je da se kamatna stopa zbog monetarne politike može povećati. Na to nas upućuje i ne tako davni slučaj „Švicarac“ gdje su mnoga poduzeća propala uslijed velike promjene tečaja švicarskog franka.

- **Hipotekarni kredit**

„Hipotekarni kredit je dugoročni kredit koje banke ili ostale financijske institucije odobravaju stanovništvu ili poduzećima, a specifični su po tome što se kao instrument osiguranja koristi hipoteka na nepokretnu imovinu u korist banke ili zajmodavca. Iako se u drugim zemljama hipotekarni krediti smatraju stambenima, kod nas to nije slučaj. Ovi krediti se smatraju nenamjenskim gotovinskim kreditima te je kod njih najčešće kamatna stopa niža nego kod ostalih nenamjenskih kredita, ali je ipak viša nego kod stambenih upravo zbog toga što mu nije definirana namjena. U HR, hipotekarni krediti se odobravaju u visini 50-70 posto od procijenjene vrijednosti nepokretne imovine, što banci osigurava da u slučaju ne vraćanja kredita, može naplatiti svoje potraživanje prodajom nekretnine. Dospijeće kredita je najčešće od 1 do 15 godina.“¹³

Prednosti hipotekarnih kredita

Hipotekarni krediti uglavnom imaju najmanje kamatne stope, mogu se dobiti na prilično veliko vremensko razdoblje.

Nedostaci hipotekarnih kredita

Opasnost kod takvog kreditiranja jest, u slučaju da dugovatelj nije u mogućnosti vratiti posuđeni novac, banka zapljenjuje hipoteku.

- **Bankovno prekoračenje („odlazak u minus“)**

„Bankovno prekoračenje („odlazak u minus“) zapravo je mogućnost koju pruža banka, a realizira se kad banka dozvoli da poduzeće koristi novac koji ne posjeduje. Takav način financiranja je koristan za održavanje likvidnosti tako dugo dok poduzeće ne naplati potraživanja, no vrlo neefikasno kod duljeg roka kreditiranja“¹⁴

¹³ Moj-bankar.hr, kazalo pojmova, <https://www.moj-bankar.hr/Kazalo/H/Hipotekarni-kredit> [09.07.2020.]

¹⁴ Trojan, K. (2015.) Eksterni izvori financiranja malih i srednjih poduzeća u Hrvatskoj, Završni rad, Varaždin: Sveučilište Sjever, str. 11, <https://repozitorij.unin.hr/islandora/object/unin%3A40/datastream/PDF/view>, [08.07.2020.]

Bankovno prekoračenje koristi se uglavnom u slučajevima kada poduzeće ima kratkoročnu a hitnu potrebu za novcem.

Prednosti bankovnog prekoračenja

Dvije su osnovne prednosti bankovnog prekoračenja: brzina realizacije te održavanje likvidnosti.

Nedostaci bankovnog prekoračenja

Bankovno prekoračenje ima svoje očite i velike nedostatke. Najveći i osnovni nedostatak ovog oblika eksternog financiranja su visoke kamatne stope.

- **Leasing**

„Pojam leasing dolazi od engleske riječi „to lease“ što znači iznajmiti. Kod leasing financiranja, Vi koristite objekt leasinga i za to plaćate određenu naknadu leasing društvu. Nakon otplate ugovorenih naknada, ovisno o vrsti leasinga možete steći i vlasništvo nad objektom leasinga.“¹⁵

Prednosti leasinga

Glavna prednost leasinga je da se imovina može djelomično plaćati tokom korištenja, što je korisno kod određivanja budžeta i daje mogućnost neprekidnog korištenja imovine do isteka ugovora. U posljednjih 10ak godina leasing je ponajviše zastupljen u automobilskoj industriji i poduzetnici ga često koriste za kupnju službenih vozila.

Nedostaci leasinga

Leasing nema neke značajne nedostatke. Idealan je oblik financiranja u kategoriji u kojoj se takav oblik financiranja koristi.

- **Emisija vrijednosnih papira ili dionica**

Emisija vrijednosnih papira podrazumijeva da se isti izdaju, odnosno plasiraju na tržište.

Na tržištu zainteresirani investitori kupuju vrijednosne papire i na taj način financiraju poduzeće čije su vrijednosna papire kupili.

¹⁵ Reiffeisen-leasing.hr, <https://www.raiffeisen-leasing.hr/leasing/sto-je-leasing> [10.07.2020.]

- **Razvojni i EU fondovi**

Razvojni fondovi su bespovratna financijska sredstva koja dolaze od različitih izvora, koji su najčešće financirani od strane države ili primjerice Europske unije. Oni su vrlo efikasni ali podrazumijevaju određene troškove kod razrade ideje i poslovnog plana.

Uglavnom ne financiraju poduzeće u sto postotnom iznosu već u određenom postotku. Takav način financiranja idealan je za inovativne ideje u smislu ekologije, tehnike, infrastrukture itd., no ustaljene i uobičajene poduzetne pothvate najčešće se ne financira.

Prednosti razvojnih fondova

Poduzeća ovim putem mogu bespovratno dobiti značajan iznos (postotak) novca koji im je potreban za određenu investiciju. Novci koji se dobiju od razvojnih fondova su u najvećem broju slučajeva bespovratna sredstva, pa se poduzetnik samo treba pridržavati projekta za koji su sredstva odobrena.

Nedostaci razvojnih fondova

Razvojni fondovi se odobravaju na osnovu projekta koji je poduzetnik pripremio, a najčešće o vlastitom trošku. U slučaju da za projekt nisu odobreni razvojni fondovi, poduzetniku nitko neće nadoknaditi financijske minuse nastale u izradi projektne dokumentacije.

Također, nedostatak razvojnih fondova nalazi se i u tome što poduzetnik najčešće mora sam financirati projekt, pa tek naknadno može dobiti povrat sredstava koje je uložio.

5.2. Svrha eksternog financiranja malih i mikro poduzeća u RH

„Svrha korištenja eksternog financiranja za SME sektor specifična je za svako poduzeće. Među zemljama Europske unije, odnosno između poduzetnika Europske unije prema analitičkom izvješću Europske komisije u 2014. godini izvršena je anketa. Bili su upitani sa kojom svrhom su koristili eksterne izvore financiranja za svoja poduzeća u proteklih 6 mjeseci. Rezultati ankete su prikazani grafikonom.“¹⁶

¹⁶ Trojan, K. (2015.) op. cit. str. 14, <https://repozitorij.unin.hr/islandora/object/unin%3A40/datastream/PDF/view> [10.07.2020.]

Pomoću grafikona 4. prikazano je zašto poduzetnici koriste eksterne načine financiranja.

Grafikon 4. Svrha korištenja eksternog financiranja od malih i srednjih poduzeća

Izvor: Trojan, K. (2015.) op. cit. str. 14, <https://repositorij.unin.hr/islandora/object/unin%3A40/datastream/PDF/view> [10.07.2020.]

Možemo zaključiti kako poduzetnici iz SME sektora eksterne izvore financiranja najčešće koriste za fiksne, pomno planirane investicije ili pak za tekuću potrebu za radnim materijalom i/ili kapitalom.

„Fiksna investicija predstavlja dugotrajnu imovinu, primjerice dodatni poslovni prostor i prednjači po pitanju korištenja eksternih izvora. Inventar i radni kapital našli su se na drugom mjestu sa 28% kao investicije koje se financiraju iz eksternih izvora. Dok s nešto manjim postocima slijedi refinanciranje ili plaćanje obveza, razvijanje ili plasiranje novih proizvoda ili usluga, te zapošljavanje.“¹⁷

¹⁷ Trojan, K. (2015.) op. cit. str. 14, <https://repositorij.unin.hr/islandora/object/unin%3A40/datastream/PDF/view> [10.07.2020.]

6. PODUZEĆE PERKOVIĆ TRADE D.O.O.

6.1. Općenito o poduzeću Perković Trade d.o.o.

„Perković Trade d.o.o. poduzeće je koje se bavi proizvodnjom i prodajom namještaja po mjeri. Perković Trade d.o.o. osnovano je 1992. godine, a osnivač i vlasnik poduzeća je Ante Perković. Danas, nakon punih 28 godina na tržištu, poduzeće je poznato pod brand name-om „Namještaj Perković“. Preko 90% svog poslovanja firma obavlja na području Splitsko-dalmatinske županije gdje je steklo svoje „ime“ i u širim krugovima je postalo sinonim za kvalitetni namještaj po mjeri.“¹⁸

Od svoga osnutka pa do danas poduzeće je uvijek bilo u okvirima „malog poduzeća“, odnosno zadržalo se u gabaritima klasičnog obiteljskog poduzeća.

6.2. Financiranje poduzeća kroz povijest

Poduzeće Perković Trade d.o.o. svoje za poslovanje započeo kapitalom iz eksternog izvora financiranja te se od samog osnutka nalazi u situaciji gdje se svi ozbiljni ulagački potezi financiraju eksternim izvorima. Perković Trade d.o.o. kroz svoje poslovanje koristio je različite opcije eksternog financiranja:

- Bankovni krediti
- Leasing
- Razvojni i EU fondovi
- Bankovni krediti sufinancirani od strane državnih institucija.

6.3. Eksterno financiranje na primjeru poduzeća Perković Trade d.o.o.

Perković Trade d.o.o. nalazi se u istoj ili sličnoj situaciji kao i većina drugih poduzeća iz SME sektora. Poduzeće cijelo vrijeme svog postojanja ima značajna financijska ulaganja u rast i razvoj, a većina tih ulaganja financirana su iz raznih eksternih izvora financiranja. Kroz svoje poslovanje imalo je više puta situacije u kojoj je eksterno financiranje bankovnim kreditom bilo neophodno za uspješno poslovanje ili eventualno širenje poduzeća.

¹⁸ www.namjestaj-perkovic.hr, www.namjestaj-perkovic.hr [30.06.2020.]

U ovom radu pobliže će se analizirati bankovni kredit koji je poduzeće Perković Trade d.o.o. ugovorilo u najvećem jeku ekonomske krize, te tim kreditom kupilo najmodernije postrojenje za proizvodnju namještaja po mjeri.

Ta ekonomska situacija posebno je zanimljiva obzirom da je riječ o financijski prilično velikom kreditu za mala poduzeća u Republici Hrvatskoj. Dodatna zanimljivost leži u odluci uprave poduzeća da tako nešto napravi u trenutku kada je ekonomska kriza potpuno uzdrmla i praktički bacila na koljena cijelo hrvatsko gospodarstvo. Uz sve navedeno, kredit je sufinanciran (odnosno njegova kamatna stopa) od strane Splitsko – dalmatinske županije.

6.4. Hipotekarni kredit poduzeća Perković Trade d.o.o.

Iako je ekonomska kriza u svijetu počela 2008. godine, u Hrvatsku je „došla“ nešto kasnije i nažalost, zadržala se gotovo 10 godina.

Tek 2013.-2014. prepoznao se problem te su državne institucije započele s pokretanjem i sufinanciranjem određenih investicijskih ulaganja, ulaganja u industriju i slično.

Financijski menadžment poduzeća Perković Trade d.o.o. upravo 2014. godine prepoznao je priliku na tržištu i donijeta je odluka o najvećoj investiciji u povijesti samog poduzeća. Odlučeno je kako se, unatoč tome što je ekonomska kriza još uvijek bila iznimno jaka, ide u investiciju obnove i unaprjeđenja proizvodnog pogona.

Dokument 1. Izvadak iz bruto bilance poduzeća Perković Trade d.o.o. [01.01.2013.-31.01.2013.]

OIB: 33107524899

BRUTO BILANCA

u periodu od 01.01.13 do 31.12.13

Ispis po Dat.Dok.

Opis	Prethodni saldo	Duguje	Potražuje	Saldo	Ukupni saldo
0120- Ulaganje u računalni softver	45.217,07 D	51.813,74	0,00	51.813,74 D	97.030,81 D
012 Softver i ostala prava	45.217,07 D	51.813,74	0,00	51.813,74 D	97.030,81 D
0193- Akumulirana amortizacija softvera	56.015,41 P	0,00	4.661,06	4.661,06 P	60.676,47 P
019 Akumulirana amortizacija nematerijalne imovir	56.015,41 P	0,00	4.661,06	4.661,06 P	60.676,47 P
01 NEMATERIJALNA IMOVINA	10.798,34 P	51.813,74	4.661,06	47.152,68 D	36.354,34 D
0231- Tvorničke zgrade, hale i radionice	814.384,76 D	0,00	0,00	0,00 D	814.384,76 D
023 Građevinski objekti (za vlastite potrebe)	814.384,76 D	0,00	0,00	0,00 D	814.384,76 D
0290- Akumulirana amortizacija građevina	183.381,58 P	0,00	8.251,18	8.251,18 P	191.632,76 P
029 Akumulirana amortizacija građevina	183.381,58 P	0,00	8.251,18	8.251,18 P	191.632,76 P
02 MATERIJALNA IMOVINA - NEKRETNINE	631.003,18 D	0,00	8.251,18	8.251,18 P	622.752,00 D
0300- Tehnička postrojenja, uređaji, spremnici, motori	134.594,50 D	177.126,93	0,00	177.126,93 D	311.721,43 D
0301- Strojevi i alati u svezi sa strojevima u pogonima	1.380.605,95 D	-179.811,93	69.463,13	249.275,06 P	1.131.330,89 D
0302- Solarna elektrana	0,00 D	427.106,61	0,00	427.106,61 D	427.106,61 D
030 Postrojenja	1.515.200,45 D	424.421,61	69.463,13	354.958,48 D	1.870.158,93 D

Izvor: interni dokument poduzeća Perković Trade d.o.o.

Ukupna investicija iznosila je 949.417,77 HRK.

Dokument 2. Izvadak iz bruto bilance poduzeća Perković Trade d.o.o. [01.01.2015.-31.01.2015.]

K.I.S. 4 Wb Micronic - Split

PERKOVIĆ TRADE DOO

ARŽANO 21246

Perkovići 2

Telefon: +38521660444

Fax: +38521660445

e-Mail:

OIB: 33107524899

BRUTO BILANCA

u periodu od 01.01.15 do 31.12.15

Ispis po Dat.Dok.

Opis	Prethodni saldo	Duguje	Potražuje	Saldo	Ukupni saldo
0120- Ulaganje u računalni softver	112.471,81 D	0,00	0,00	0,00 D	112.471,81 D
012 Softver i ostala prava	112.471,81 D	0,00	0,00	0,00 D	112.471,81 D
0160- Nematerijalna imov. u pripremi- koncesija za voćnj	0,00 D	92.460,00	0,00	92.460,00 D	92.460,00 D
0161- Izdaci za konz.usl. Ravecon KK.03.2.1.03.0203.	0,00 D	13.800,00	0,00	13.800,00 D	13.800,00 D
016 Nematerijalna imovina u pripremi	0,00 D	106.260,00	0,00	106.260,00 D	106.260,00 D
0193- Akumulirana amortizacija softwera	66.466,85 P	0,00	7.720,50	7.720,50 P	74.187,35 P
019 Akumulirana amortizacija nematerijalne imovir	66.466,85 P	0,00	7.720,50	7.720,50 P	74.187,35 P
01 NEMATERIJALNA IMOVINA	46.004,96 D	106.260,00	7.720,50	98.539,50 D	144.544,46 D
0231- Tvorničke zgrade, hale i radionice	814.384,76 D	0,00	0,00	0,00 D	814.384,76 D
023 Građevinski objekti (za vlastite potrebe)	814.384,76 D	0,00	0,00	0,00 D	814.384,76 D
0290- Akumulirana amortizacija građevina	199.883,94 P	0,00	39.694,76	39.694,76 P	239.578,70 P
029 Akumulirana amortizacija građevina	199.883,94 P	0,00	39.694,76	39.694,76 P	239.578,70 P
02 MATERIJALNA IMOVINA - NEKRETNINE	614.500,82 D	0,00	39.694,76	39.694,76 P	574.806,06 D
0300- Tehnička postrojenja, uređaji, spremnici, motori	317.501,43 D	0,00	0,00	0,00 D	317.501,43 D
0301- Strojevi i alati u svezi sa strojevima u pogonima	2.074.968,66 D	0,00	0,00	0,00 D	2.074.968,66 D
0302- Solarna elektrana	427.106,61 D	0,00	0,00	0,00 D	427.106,61 D
030 Postrojenja	2.819.576,70 D	0,00	0,00	0,00 D	2.819.576,70 D

Izvor: interni dokument poduzeća Perković Trade d.o.o.

Financijski menadžment poduzeća Perković Trade d.o.o. 2014. godine odlučio se na ugovaranje najvećeg kredita u svojoj povijesti. Bankovni kredit je iznosio 124.000€.

6.5. Dugoročni hipotekarni kredit u iznosu od 124 000€

Perković Trade d.o.o. kod komercijalne banke ugovara hipotekarni kredit u iznosu od 124.000€, odnosno u visini pune investicije.

Zbog povjerljivosti dokumentacije, nije moguće koristiti izvatke iz službenih dokumenata kao dokaze u postupku analize.

Perković Trade d.o.o. kao hipoteku za navedeni kredit zalaže svu imovinu (nekretnine i pokretnine) značajnije vrijednosti. Založeni su svi strojevi (kako stari, tako i novo-kupljeni

strojevi), solarna elektrana koja se nalazi na krovu proizvodne zgrade, kao i sam proizvodna zgrada.

6.5.1. Namjena kredita

Kredit za investicije za kupnju dvaju strojeva za proizvodnju namještaja. Kredit u suradnji s Ministarstvom gospodarstva, rada i poduzetništva i Splitsko-dalmatinskom županijom.

6.5.2. Uvjeti kredita

Komercijalna banka odobrava kredit poduzeću Perković Trade d.o.o. na rok od 10 godina (120 mjeseci) uz 2 godine počeka. Ugovorena je nominalna kamatna stopa u iznosu 6,3100%

6.5.3. Sufinanciranje kamatne stope

Kamatna stopa komercijalne banke iznosila je 6,3100% godišnje, no ta kamatna stopa je sufinancirana od strane:

- Ministarstvo poljoprivrede 2%
- Splitsko-dalmatinska županija 2%

Konačno, poduzeće Perković Trade d.o.o. plaća kamatu od 2,3100%.

6.5.4. Otplatni plan

Poduzeće Perković Trade d.o.o., prema ugovoru sklopljenom s komercijalnom bankom dužno je isplaćivati tromjesečnu ratu u iznosu 3,875.00 EUR

6.5.5. Utjecaj „korona“ krize na otplatu promatranog hipotekarnog kredita

Poduzeće je ugovorilo kredit u jeku jedne ekonomske krize, u nadi kako će analizirana investicija podignuti firmu na jedan novi level i probiti je na šire tržište. Kriza u kojoj je kredit ugovoren trajala je do 2016. godine, a poduzeće je uspješno otplaćivalo svoje obveze iz ugovora.

U ožujku 2020. godine dolazi do nove ekonomske krize uzrokovane epidemijom virusa COVID-19.

Komercijalna banka s kojom je sklopljen ugovor brzo je reagirala (na zahtjev financijskog menadžmenta poduzeća) te odobrila refinanciranje kredita.

Na obostranu korist donesen je novi otplatni plan promatranog kredita kroz koji je poduzeću omogućen poček u iznosu od 3 anuiteta.

Sklopljen je novi ugovor (zbog tajnosti podataka nije moguće priložiti dokument) između poduzeća Perković Trade d.o.o. i komercijalne banke u kojoj se poduzeće oslobađa podmirivanja tekućih ugovornih obveza. Komercijalna banka oslobodila je poduzeće plaćanja tromjesečnih anuiteta počevši s 31.03.2020., a iduća rata na naplatu dolazi 31.12.2020.

Poduzeće se obvezalo kako će u navedenom periodu nastaviti uredno ispunjavati svoju obvezu plaćanja kamata, dok će zaostalu glavnicu komercijalnoj banci isplatiti u sklopu zadnjeg anuiteta prema prethodno sklopljenom ugovoru (30.03.2024.).

6.6. Učinak analiziranog hipotekarnog kredita na poslovanje i financijsku sliku poduzeća

Poduzeće Perković Trade d.o.o. ovaj kredit ugovorilo je u jeku ekonomske krize. Uslijed analize financijskih pokazatelja poduzeća, može se zaključiti kako je presudnu ulogu u odluci o prihvaćanju rizika zaduženja „odigrala“ jako dobra intervencija državih tijela sufinanciranjem kamatne stope istog. Sufinanciranje nominalne kamatne stope za ukupno 4% velika je pomoć za malo poduzeće.

Može se zaključiti kako je ugovoreni hipotekarni kredit za Perković Trade d.o.o. predstavljao iznimno veliki rizik, obzirom na to da je založena sva vrijednosno bitna imovina poduzeća, a u kriznom trenutku. S druge strane, može se reći kako je ugovoreni kredit bio povoljan za poduzeće obzirom na konačnu kamatnu stopu (nakon sufinanciranja) od 2,3100%.

Danas, nakon 6 godina od trenutka ugovaranja kredita može se reći kako tako kapitalna investicija nije donijela poslovni rezultat kakav se očekivao, no na to je u međuvremenu utjecaj imao jako veliki broj ekonomsko-političkih situacija. Najveći faktor koji je potrebno izdvojiti je bio odljev radne snage nakon završetka ekonomske krize. Poduzeće je 2016. i 2017. godine sa 23 zaposlenih djelatnika palo na svega 14. Razdoblje izlaska iz krize, spomenuta 2016. i 2017. godina trebale su biti ključne godine u kojoj bi analizirana investicija donijela očekivani profit – no, to se nije dogodilo.

Ipak, poduzeće Perković Trade d.o.o. tijekom ugovornog razdoblja od 6 godina u ugovorenom roku otplaćuje svoje obveze prema komercijalnoj banci (što je vidljivo iz dostupnih dokumenata poduzeća) i stoga je bilo u vrlo povoljnom položaju za pregovore s bankom u nastaloj situaciji „korona krize“. Financijski menadžment poduzeća ocjenjuje reakciju komercijalne banke iznimno visokom ocjenom kada je u pitanju reakcija na novonastalu situaciju nove ekonomske krize.

6.7. Eksterno financiranje poduzeća bespovratnim sredstvima

Poduzeće Perković Trade d.o.o. kroz svoje poslovanje koristilo je razne izvore eksternog financiranja, a među tim izvorima više puta koristilo je i bespovratna sredstva od strane Republike Hrvatske (direktno ili indirektno) te iz fondova Europske unije.

6.7.1. Bespovratna sredstva „Hrvatska agencija za malo gospodarstvo i investicije“.

Perković Trade d.o.o. 2013. godine sklapa ugovor o dodjeli bespovratnih sredstava s HAMAG INVEST agencijom. Sredstva su namijenjena sufinanciranju investicije u proizvodni pogon, a odnose se na liniju sufinanciranja „Jačanje poslovne konkurentnosti poduzetnika i obrtnika“

HAMAG INVEST dodjeljuje Korisniku poticaja, namjenska i bespovratna sredstva u najvišem iznosu od 412.287,50 HRK, odnosno 50% od ukupno prihvatljivih troškova investicije.

6.7.2. Bespovratna sredstva Ministarstva poljoprivrede

2013. godine poduzeće Perković Trade d.o.o. ugovara liniju bespovratne pomoći od strane Republike Hrvatske, odnosno njenog Ministarstva poljoprivrede. Riječ je o namjenskim sredstvima predodređenim za sufinanciranje investicijskog ulaganja „Proširenje tehnoloških kapaciteta automatiziranom tehnologijom“

Iznos sredstava koje je Ministarstvo poljoprivrede dodijelilo poduzeću Perković Trade d.o.o. bio je 296.000,00 HRK.

Dokument 3. Izvadak iz bruto bilance poduzeća Perković Trade d.o.o. [01.01.2013.-31.01.2013.]

PERKOVIĆ TRADE DOO
 OIB: 630121246
 Perković 2
 Telefon: +38521660444
 Fax: +38521660445
 Email:
 OIB: 33107524899

BRUTO BILANCA
 u periodu od 01.01.13 do 31.12.13

Ispis po Dat. Dok.

Opis	Prethodni saldo	Duguje	Potražuje	Saldo	Ukupni saldo
241 Obeze za porez i prizrez na dohodak	97,20 P	2.740,79	2.963,03	212,24 P	309,44 P
2420- Doprinos za MO iz plaća (I.stup)	6.548,79 P	78.347,51	78.692,51	345,00 P	6.893,79 P
2421- Doprinos za MO iz plaća (II.stup)	2.052,65 P	23.773,81	23.880,85	107,04 P	2.159,69 P
2424- Poseban doprinos za zdrav osig. na plaće za ozljed	5.552,21 P	66.380,17	66.672,66	292,49 P	5.844,70 P
2425- Doprinos za zo-nesreća na poslu m 855p	205,41 P	2.553,08	2.564,33	11,25 P	216,66 P
2426- Doprinos za zapošljavanje na plaću	726,06 P	8.680,48	8.718,73	38,25 P	764,31 P
242 Obveze za doprinose za osiguranja	15.085,12 P	179.735,05	180.529,08	794,03 P	16.879,16 P
2430- Obveze za porez na dobitak	9.152,05 D	15.349,26	3.535,33	11.813,93 D	20.965,98 D
243 Obveze za porez na dobitak	9.152,05 D	15.349,26	3.535,33	11.813,93 D	20.965,98 D
2460- Obveza za HGK za paušalnu naknadu	91,61 P	894,00	604,76	289,24 D	197,63 D
2461- Obveza za HGK za javnu funkciju	48,91 D	170,00	178,13	8,13 P	40,78 D
246 Obveze za članarinu komori HGK	42,70 P	1.064,00	782,89	281,11 D	238,41 D
2490- Obveze za naknadu za šume	933,66 P	1.393,66	723,83	669,83 D	263,83 P
249 Ostale obveze javnih davanja	933,66 P	1.393,66	723,83	669,83 D	263,83 P
24 Kratkoročne obveze za poreze, doprin. i dr.prls	36.074,60 P	1.030.415,85	1.009.998,69	20.417,16 D	16.657,44 P
2501- Obveze za korištenja zajmova	46.383,59 P	31.364,04	-2.204,07	33.568,11 D	12.815,48 P
250 Obveze prema povezanim poduzetnicima	46.383,59 P	31.364,04	-2.204,07	33.568,11 D	12.815,48 P
2521- Dugoročni kredit Erste 5105460633 15.10.2010	402.194,51 P	105.490,00	16.470,97	89.019,03 D	313.175,48 P
2522- Dugoročni kredit solama 5108563353	0,00 D	0,00	494.330,65	494.330,65 P	494.330,65 P
252 Obveze prema bankama i dr. fin.instituci.	402.194,51 P	105.490,00	510.801,62	405.311,62 P	807.506,13 P
2540- Obve.za predujmове za naručeni namještaj	0,00 D	0,00	11.680,00	11.680,00 P	11.680,00 P
254 Obveze za predujmове	0,00 D	0,00	11.680,00	11.680,00 P	11.680,00 P
25 Dugoročne obveze	448.578,10 P	136.854,04	520.277,55	383.423,51 P	832.001,61 P
2910- Obrač. troškovi franšiza, trg.znakova, prava	0,00 D	0,00	0,00	0,00 D	0,00 D
291 Obračunani troškovi korištenih prava	0,00 D	0,00	0,00	0,00 D	0,00 D
2940- Odgođeni prihodi iz potpora za dugotrajnu mat.imi	0,00 D	0,00	543.372,50	543.372,50 P	543.372,50 P
294 Odgođeno priznavanje prih.iz državnih potpora	0,00 D	0,00	543.372,50	543.372,50 P	543.372,50 P
29 Odgođeno plaćanje troškova i prihod budućeg	0,00 D	0,00	543.372,50	543.372,50 P	543.372,50 P
2 Kratkoročne obveze i pasivni obračunski konti	885.572,20 P	4.939.798,34	5.743.126,69	803.328,35 P	1.688.900,55 P
3100- Zalihe sirovina i materijala	91.601,86 D	1.043.572,75	1.057.865,30	14.292,55 P	77.309,31 D
310 Sirovine i materijal u skladištu	91.601,86 D	1.043.572,75	1.057.865,30	14.292,55 P	77.309,31 D
31 Sirovine i materijal na zalihi	91.601,86 D	1.043.572,75	1.057.865,30	14.292,55 P	77.309,31 D
3600- Sitni inventar u upotrebi					

Izvor: interni dokument poduzeća Perković Trade d.o.o.

6.8. Bespovratna sredstva Europske Unije

Promatrano poduzeće, Perković Trade d.o.o., 2016. godine odlučuje se na dodatno unaprjeđenje svog poslovanja. Fokus ulaganja usmjeren je prema IT opremi (računala i software programi).

Projekt pod nazivom „Uvođenje IKT rješenja u cilju povećanja kapaciteta“ prijavljen 2016. godine izrađen je od strane trećeg poslovnog subjekta specijaliziranog za izradu projektne dokumentacije. Projekt je prijavljen na natječaj za bespovratna sredstva Europske Unije, a u sklopu fonda „Poboljšanje konkurentnosti i učinkovitosti MSP u područjima s razvijenim posebnostima kroz informacijske i komunikacijske tehnologije (IKT)“.

Riječ je o fondu Europske Unije i Ministarstva gospodarstva, poduzetništva i obrta.

Razina intenziteta potpore za predmetni projekt iznosi 90,0000% prihvatljivih troškova projekta.

Komisija je 16. studenog, 2016. godine donijela o odluku o prihvatljivosti projekta poduzeća Perković Trade d.o.o. te je cjelokupni projekt označen pozitivnom ocjenom, a poduzeću Perković Trade d.o.o. dodijeljena sredstva u iznosu 182.832,12 HRK.

Dokument 4. Izvadak iz bruto bilance poduzeća Perković Trade d.o.o. [01.01.2017.-31.01.2017.]

K.I.S. 4 Win Micronic - Split

PERKOVIĆ TRADE DOO

ARŽANO 21246

Perkovići 2

Telefon: +38521660444

Fax: +38521660445

e-Mail:

OIB: 33107524899

BRUTO BILANCA

u periodu od 01.01.17 do 31.12.17

Ispis po Dat.Dok.

Opis	Prethodni saldo	Duguje	Potražuje	Saldo	Ukupni saldo
0120- Ulaganje u računalni softver	112.471,81 D	217.537,68	0,00	217.537,68 D	330.009,49 D
012 Softver i ostala prava	112.471,81 D	217.537,68	0,00	217.537,68 D	330.009,49 D
0160- Nematerijalna imov. u pripremi- koncesija za voćnje	92.460,00 D	0,00	0,00	0,00 D	92.460,00 D
0161- Izdaci za konz.usl. Ravecon KK.03.2.1.03.0203.	32.083,21 D	-32.083,21	0,00	32.083,21 P	0,00 D
016 Nematerijalna imovina u pripremi	124.543,21 D	-32.083,21	0,00	32.083,21 P	92.460,00 D
0193- Akumulirana amortizacija softwera	76.117,48 P	0,00	10.232,86	10.232,86 P	86.350,34 P
019 Akumulirana amortizacija nematerijalne imovin	76.117,48 P	0,00	10.232,86	10.232,86 P	86.350,34 P
01 NEMATERIJALNA IMOVINA	160.897,54 D	185.454,47	10.232,86	175.221,61 D	336.119,15 D
0231- Tvorničke zgrade, hale i radionice	814.384,76 D	0,00	0,00	0,00 D	814.384,76 D
023 Građevinski objekti (za vlastite potrebe)	814.384,76 D	0,00	0,00	0,00 D	814.384,76 D
0290- Akumulirana amortizacija građevina	247.829,88 P	0,00	8.251,18	8.251,18 P	256.081,06 P
029 Akumulirana amortizacija građevina	247.829,88 P	0,00	8.251,18	8.251,18 P	256.081,06 P
02 MATERIJALNA IMOVINA - NEKRETNINE	566.554,88 D	0,00	8.251,18	8.251,18 P	558.303,70 D
0300- Tehnička postrojenja, uređaji, spremnici, motori	323.757,91 D	0,00	0,00	0,00 D	323.757,91 D
0301- Strojevi i alati u svezi sa strojevima u pogonima	2.074.968,66 D	0,00	11.490,00	11.490,00 P	2.063.478,66 D
0302- Solarna elektrana	427.106,61 D	0,00	0,00	0,00 D	427.106,61 D
030 Postrojenja	2.825.833,18 D	0,00	11.490,00	11.490,00 P	2.814.343,18 D
0310- Uredska oprema (fotokopirni aparati, telefoni)	2.957,95 D	4.000,00	0,00	4.000,00 D	6.957,95 D
0311- Računalna oprema	60.181,98 D	23.302,29	0,00	23.302,29 D	83.484,27 D
0312- Telekomunikacijska oprema (mobiteli, tel.centra.)	2.591,00 D	0,00	0,00	0,00 D	2.591,00 D
031 Oprema	65.730,93 D	27.302,29	0,00	27.302,29 D	93.033,22 D
0320- Transportna imovina	250.432,00 D	136.500,00	0,00	136.500,00 D	386.932,00 D
0323- Alati, mjerni i kontrolni instru. i pomoćna oprema	107.329,78 D	0,00	0,00	0,00 D	107.329,78 D

Izvor: interni dokument poduzeća Perković Trade d.o.o.

Pozitivna strana bespovratnih sredstava EU

Kao što je vidljivo iz gore priloženog dokumenta, poduzeće je u 2017. godini u razvoj svoje opreme, modernizaciju proizvodnog pogona i unaprjeđenje opreme uložilo 244.840,00 HRK. Veliki dio tog iznosa poduzeće je financiralo nepovratnim sredstvima Europske unije (74,6%).

Negativna strana bespovratnih sredstava EU

Iako je u konačnici riječ o vrlo uspješnom projektu, poduzeće je prije odobrenja sredstava moralo platiti izradu natječajnog projekta čak 32.083,21 HRK. Riječ je o usluzi koja ne garantira pozitivni ishod na natječaju, a samim time cjelokupan iznos je rizik koji je poduzetnik primoran samostalno financirati prihvaćajući rizik investicije.

Dokument 5. Izvadak iz bruto bilance poduzeća Perković Trade d.o.o. [01.01.2017.-31.01.2017.]

K.I.S. 4 Win Microline - Split

PERKOVIĆ TRADE DOO

ARŽANO 21246
Perkovići 2
Telefon: +38521660444
Fax: +38521660445
e-Mail:
OIB: 33107524899

BRUTO BILANCA

u periodu od 01.01.17 do 31.12.17

Ispis po Dat.Dok.

Opis	Prethodni saldo	Duguje	Potražuje	Saldo	Ukupni saldo
0120- Ulaganje u računalni softver	112.471,81 D	217.537,68	0,00	217.537,68 D	330.009,49 D
012 Softver i ostala prava	112.471,81 D	217.537,68	0,00	217.537,68 D	330.009,49 D
0160- Nematerijalna imov. u pripremi- koncesija za voćnjak	92.460,00 D	0,00	0,00	0,00 D	92.460,00 D
0161- Izdaci za konz.usl. Ravecon KK.03.2.1.03.0203.	32.083,21 D	-32.083,21	0,00	32.083,21 P	0,00 D
016 Nematerijalna imovina u pripremi	124.543,21 D	-32.083,21	0,00	32.083,21 P	92.460,00 D
0193- Akumulirana amortizacija softvera	76.117,48 P	0,00	10.232,86	10.232,86 P	86.350,34 P
019 Akumulirana amortizacija nematerijalne imovin	76.117,48 P	0,00	10.232,86	10.232,86 P	86.350,34 P
01 NEMATERIJALNA IMOVINA	160.897,54 D	185.454,47	10.232,86	175.221,61 D	336.119,15 D
0231- Tvorničke zgrade, hale i radionice	814.384,76 D	0,00	0,00	0,00 D	814.384,76 D
023 Građevinski objekti (za vlastite potrebe)	814.384,76 D	0,00	0,00	0,00 D	814.384,76 D
0290- Akumulirana amortizacija građevina	247.829,88 P	0,00	8.251,18	8.251,18 P	256.081,06 P

Izvor: interni dokument poduzeća Perković Trade d.o.o.

Druga negativna strana je također neizvjesnost, odnosno nesigurnost u pozitivnu ocjenu projekta.

Kao što je vidljivo iz gore navedenog dokumenta, Perković Trade d.o.o. trošak izrade dokumenta financirao je kroz 2016. godinu, a iste te godine ugovoren je i dodatni dugoročni kredit (nije predmet obrade kroz ovaj rad) koji će se financirati nabava potrebne opreme.

Dokument 6. Izvadak iz bruto bilance poduzeća Perković Trade d.o.o. [01.01.2017.-31.01.2017.]

ZNAČ	Opisna za odgovarajuće ime prometa	1.01.2017.	1.01.2017.	1.01.2017.	31.01.2017.	31.01.2017.
242	Obveze za doprinose za osiguranja	19.583,11 P	219.745,16	214.828,40	4.916,76 D	14.666,35 P
2430-	Obveze za porez na dobitak	24.743,69 D	-3.192,93	6.278,26	9.471,19 P	15.272,50 D
243	Obveze za porez na dobitak	24.743,69 D	-3.192,93	6.278,26	9.471,19 P	15.272,50 D
2460-	Obveza za HGK za paušalnu naknadu	44,81 D	464,09	549,92	85,83 P	41,02 P
2461-	Obveza za HGK za javnu funkciju	40,78 D	0,00	0,00	0,00 D	40,78 D
246	Obveze za članarinu komori HGK	85,59 D	464,09	549,92	85,83 P	0,24 P
2490-	Obveze za naknadu za šume	1.836,88 P	1.337,16	796,89	540,27 D	1.296,61 P
249	Ostale obveze javnih davanja	1.836,88 P	1.337,16	796,89	540,27 D	1.296,61 P
24	Kratkoročne obveze za poreze, doprin. i dr.prisi	43.418,32 P	1.067.426,46	1.076.645,20	9.218,74 P	52.637,06 P
2513-	Obveze za dugoročne zajmove članovima društva	2.961,41 P	18.310,79	15.349,38	2.961,41 D	0,00 D
251	Obveze za zajmove,depozite i sl.	2.961,41 P	18.310,79	15.349,38	2.961,41 D	0,00 D
2522-	Dugoročni krediti solama 5108563353	358.518,39 P	46.080,69	-5.105,78	51.186,47 D	307.331,92 P
2524-	Dugoročni kr.124000E 5110702688	849.296,53 P	106.898,14	-11.953,10	118.851,24 D	730.445,29 P
2525-	Dugoročni kredit 50000e 5114703705	0,00 D	44.361,70	365.200,06	320.838,36 P	320.838,36 P
2526-	Dugoročni kredit T-com	13.090,00 P	8.741,68	1.900,00	6.841,68 D	6.248,32 P
2527-	Dugoročni kredit 150.000,00 kn	150.000,00 P	150.000,00	0,00	150.000,00 D	0,00 D
2528-	Dugoročni financijski leasing 58948/17 -Citroen	0,00 D	13.521,92	153.562,50	140.040,58 P	140.040,58 P
252	Obveze prema bankama i dr. fin.instituci.	1.370.904,92 P	369.604,13	503.603,68	133.999,55 P	1.504.904,47 P
2540-	Obve.za predujmove za naručeni namještaj	85.912,00 P	0,00	27.795,20	27.795,20 P	113.707,20 P
254	Obveze za predujmove	85.912,00 P	0,00	27.795,20	27.795,20 P	113.707,20 P
2599-	Ostale dugoročne obveze	43.716,66 P	21.858,33	0,00	21.858,33 D	21.858,33 P
259	Ostale dugoročne obveze	43.716,66 P	21.858,33	0,00	21.858,33 D	21.858,33 P

Izvor: interni dokument poduzeća Perković Trade d.o.o.

Dakle, negativna strana bespovratnih sredstava Europske Unije leži u tom što poduzeće mora snositi veliki rizik prije nego što je siguran u prolaznost projekta i samu isplatu sredstava.

Sami trošak izrade projekta često nije prihvatljivi trošak koji sufinancira EU. U ovom slučaju trošak izrade projektne dokumentacije iznosio je 32.083,21 HRK što je čak 17,54% ukupnih odobrenih sredstava.

Kao zaključak o bespovratnim sredstvima EU može se reći kako mogu biti od velike pomoći za SME sektor, ali u isto vrijeme i poduzetnik je primoran preuzeti veliki rizik kako bi došao do tih sredstava.

Poduzeće Perković Trade d.o.o. u svojem poslovanju bilo je na obje strane. Jedan projekt kojim se poduzeće natjecalo za fondove EU je bio uspješan, dok je drugi projekt bio neuspješan i poduzeće je zbog toga pretrpjelo veliki financijski udarac.

6.9.Dugoročni financijski leasing

Promatrano poduzeće, Perković Trade d.o.o., kao jedan od izvora eksternog financiranja u više navrata koristilo je i dugoročne financijske lesinge.

Također, zbog povjerljivosti podataka između poduzeća i subjekata s kojima je sklopljen ugovor, kroz ovaj rad dopuštena je samo analiza podataka iz javno dostupnih informacija (bruto bilanca poduzeća).

Perković Trade d.o.o. 2017. godine dolazi u potrebu nabave dodatnog transportnog vozila. Financijski menadžment poduzeća odlučio se za kupnju vozila putem financijskog leasinga.

Dokument 7. Izvadak iz bruto bilance poduzeća Perković Trade d.o.o. [01.01.2017.-31.01.2017.]

PERKOVIĆ TRADE DOO

ARŽANO 21246
Perkovići 2
Telefon: +38521660444
Fax: +38521660445
e-Mail:
OIB: 33107524899

BRUTO BILANCA

u periodu od 01.01.17 do 31.12.17

Ispis po Dat.Dok.

Opis	Prethodni saldo	Duguje	Potražuje	Saldo	Ukupni saldo
239 Ostale kratkoročne obveze	0,00 D	7.486,50	8.662,50	1.176,00 P	1.176,00 P
23 Obveze prema zaposlenima i ostale obveze	53.905,75 P	574.899,02	563.459,06	11.439,96 D	42.465,79 P
2400- Obveze za PDV po isporukama po stopi od 22%	0,00 D	675.997,61	675.997,61	0,00 D	0,00 D
2401- Obveze za PDV po isporukama po stopi od 10%	0,00 D	11.150,65	11.150,65	0,00 D	0,00 D
2402- PDV iz EU	0,00 D	2.809,71	2.809,71	0,00 D	0,00 D
2403- Obveze za PDV po mjesečnom obračunu	46.690,20 P	157.514,70	162.628,68	5.113,98 P	51.804,18 P
240 Obveze za porez na dodanu vrijednost	46.690,20 P	847.472,67	852.586,65	5.113,98 P	51.804,18 P
2410- Obveze za porez na dohodak iz plaća	137,41 P	1.600,31	1.605,08	4,77 P	142,18 P
241 Obveze za porez i prizre na dohodak	137,41 P	1.600,31	1.605,08	4,77 P	142,18 P
2420- Doprinos za MO iz plaća (I.stup)	9.318,26 P	107.544,84	105.698,03	1.846,81 D	7.471,45 P
2421- Doprinos za MO iz plaća (II.stup)	2.886,05 P	33.208,24	32.592,67	615,57 D	2.270,48 P
2424- Poseban doprinos za zdrav.osig. na plaće za ozljedi	6.435,00 P	68.888,41	66.747,96	2.140,45 D	4.294,55 P
2425- Doprinos za zo-nesreća na poslu m 8559	214,50 P	2.296,27	2.224,92	71,35 D	143,15 P
2426- Doprinos za zapošljavanje na plaću	729,30 P	7.807,40	7.564,82	242,58 D	486,72 P
242 Obveze za doprinose za osiguranja	19.583,11 P	219.745,16	214.828,40	4.916,76 D	14.666,35 P
2430- Obveze za porez na dobitak	24.743,69 D	-3.192,93	6.278,26	9.471,19 P	15.272,50 D
243 Obveze za porez na dobitak	24.743,69 D	-3.192,93	6.278,26	9.471,19 P	15.272,50 D
2460- Obveze za HGK za paušalnu naknadu	44,81 D	464,09	549,92	85,83 P	41,02 P
2461- Obveze za HGK za javnu funkciju	40,78 D	0,00	0,00	0,00 D	40,78 D
246 Obveze za članarinu komori HGK	85,59 D	464,09	549,92	85,83 P	0,24 P
2490- Obveze za naknadu za šume	1.836,88 P	1.337,16	796,89	540,27 D	1.296,61 P
249 Ostale obveze javnih davanja	1.836,88 P	1.337,16	796,89	540,27 D	1.296,61 P
24 Kratkoročne obveze za poreze, doprin. i dr.prisi	43.418,32 P	1.067.426,46	1.076.645,20	9.218,74 P	52.637,06 P
2513- Obveze za dugoročne zajmove članovima društva	2.961,41 P	18.310,79	15.349,38	2.961,41 D	0,00 D
251 Obveze za zajmove,depozite i sl.	2.961,41 P	18.310,79	15.349,38	2.961,41 D	0,00 D
2522- Dugoročni krediti solama 5108563353	358.518,39 P	46.080,69	-5.105,78	51.186,47 D	307.331,92 P
2524- Dugoročni kr.124000E 5110702688	849.296,53 P	106.898,14	-11.953,10	118.851,24 D	730.445,29 P
2525- Dugoročni kredit 50000e 5114703705	0,00 D	44.361,70	365.200,06	320.838,36 P	320.838,36 P
2526- Dugoročni kredit T-com	13.090,00 P	8.741,68	1.900,00	6.841,68 D	6.248,32 P
2527- Dugoročni kredit 150.000.00 kn	150.000,00 P	150.000,00	0,00	150.000,00 D	0,00 D
2528- Dugoročni financijski leasing 58948/17 -Citroen	0,00 D	13.521,92	153.562,50	140.040,58 P	140.040,58 P
252 Obveze prema bankama i dr. fin.instituci.	1.370.904,92 P	369.604,13	503.603,68	133.999,55 P	1.504.904,47 P

Izvor: interni dokument poduzeća Perković Trade d.o.o.

6.9.1. Predmet nabave i vrijednost nabave

Citroen Jumper FG, novo gospodarsko vozilo ukupne cijena (sa PDV-om) 170.625,00 HRK.

6.9.2. Način financiranja

Financijski leasing. Poduzeće Perković Trade d.o.o. sklapa ugovor s komercijalnom bankom i auto-kućom

6.9.3. Vrijeme trajanja financijskog lizinga i uvjeti otplate

Ugovor je sklopljen na rok od 60 mjeseci (5 godina) uz nominalnu kamatnu stopu od 5,25%. Poduzeće Perković Trade d.o.o. obvezuje se na mjesečni iznos otplate u iznosu od 2.900,92 HRK što daje ukupni iznos od 192.970,83 HRK.

6.9.4. Zaključak – financijski leasing

Poduzeće se zbog visoke stope zaduženosti nije bilo u dobroj pregovaračkoj poziciji za nova zaduženja, a nabava novog dostavnog vozila je bila neophodna. Analizirajući bruto bilancu poduzeća, može se zaključiti kako je u trenutku ugovaranja financijskog leasing-a poduzeće bilo prezaduženo. Odnos ukupnog uloženog kapitala i vlasničkog kapitala je bio nepovoljan, što vodi prema tome da je svako naknadno zaduženje iznimno skupo.

Unatoč tome, financijski menadžment poduzeća donio je odluku o nabavi novog vozila koje će se, zbog nedostatka vlastitih sredstava, financirati financijskim leasing-om unatoč iznimno visokoj kamatnoj stopi.

7. ZAKLJUČAK

Kao i velika većina drugih poduzeća iz SME sektora u Republici Hrvatskoj, za gotovo svaki kapitalni projekt poduzeća potrebno je eksterno financiranje koje je u pravilu iznadprosječno skupo u odnosu na razvijene zemlje Europske Unije. Analizirano poduzeće, Perković Trade d.o.o., kroz svoju povijest koristilo je veliki broj izvora eksternog financiranja.

Kroz ovaj rad analizirano je nekoliko ključnih projekata i načina eksternog financiranja kojim su se ti projekti financirali. Poduzeće je 2014. godine napravilo, u okvirnima SME sektora, iznimno veliku investiciju u svoje postrojenje. To ulaganje je bilo sufinancirano od strane Države i Državnih tijela, no ono nije u potpunosti ispunilo svoja poslovna očekivanja (još uvijek) i stoga je poduzeće u narednim godinama došlo do nepovoljne financijske poluge. Omjer duga i vlasničkog kapitala je porastao i došlo je do nepovoljnog koeficijenta što je uzrokovalo iznimno skupo zaduživanje tijekom 2017. godine.

Nakon 2017. godine, u kojoj je poduzeće pomoću financijskog leasinga kupilo novo dostavno vozilo, nije bilo novih zaduživanja na tržištu kapitala.

Danas, 2020. godine poduzeće uspješno ispunjava sve svoje ugovorne obveze prema subjektima gdje je došlo do zaduženja.

Poduzeće se trenutno nalazi u jako povoljnoj situaciji. Većina kapitalnih ulaganja je završena nabavom novog dostavnog vozila. Danas poduzeće raspolaže izrazito modernom, kvalitetnom i funkcionalnom imovinom. Iz tog razloga, poduzeće ne planira nova zaduživanja prije 2024. godine kada istječe zadnja do sada sklopljena ugovorna obveza o zaduženju.

LITERATURA

Knjige

1. James C. (1997.), Financijski menadžment, 9. izdanje, Zagreb, Mate d.o.o., str. 1.
2. Vidučić Lj (2012.), Financijski menadžment, Zagreb, RRiF-plus, str. 163 – 480.
3. Vukičević, M. (2006): Financiranje poduzeća, Golden marketing – tehnička knjiga, Zagreb, str. 151-206.

Web izvori

4. Alpeza M., Oberman M. i Has M. (2018) Izvješće o malim i srednjim poduzećima u Hrvatskoj – 2018. CEPOR – Centar za politiku razvoja malih i srednjih poduzeća i poduzetništva, str. 10. <http://www.cepor.hr/wp-content/uploads/2015/03/SME-report-2018-HR.pdf> [01.07.2020.]
5. Hrvatska gospodarska komora. (2014) Vodič za definiciju malog i srednjeg poduzetništva u natjecajima za dodjelu sredstava iz fondova EU, str. 2. <https://www.hgk.hr/documents/vodiczadefinicijumalogisrednjegpoduzetnistvaunatjecajimazadodjelusredstavaizfondovaeuhgkanaliza0120144457b5747dec0a7.pdf> [30.06.2020.]
6. Moj-bankar.hr, kazalo pojmova – Trgovački krediti. <https://www.moj-bankar.hr/Kazalo/T/Trgova%C4%8Dki-krediti> [09.07.2020.]
7. Moj-bankar.hr, kazalo pojmova - Kredit <https://www.moj-bankar.hr/Kazalo/K/Kredit> [09.07.2020.]
8. Moj-bankar.hr, kazalo pojmova – Hipotekarni kredit <https://www.moj-bankar.hr/Kazalo/H/Hipotekarni-kredit> [09.07.2020.]
9. Namjestaj-perkovic.hr, www.namjestaj-perkovic.hr [30.06.2020.]
10. Reiffeisen banka. Reiffeisen-leasing.hr <https://www.raiffeisen-leasing.hr/leasing/stoje-leasing> [10.07.2020.]
11. Trojan K. (2015.) [Eksterni izvori financiranja malih i srednjih poduzeća u Hrvatskoj](#), Završni rad, Varaždin: Sveučilište Sjever, str. 14-25 [10.07.2020.]

POPIS TABLICA

Tablica 1. Kriteriji definiranja poduzetništva	7
Tablica 2. Struktura poduzeća s obzirom na veličinu od 2013. do 2017. godine	8
Tablica 3. Stavovi poduzetnika o financiranju bankarskim kreditima.....	11

POPIS SLIKA

Dokument 1. Izvadak iz bruto bilance poduzeća Perković Trade d.o.o. [01.01.2013.- 31.01.2013.].....	18
Dokument 2. Izvadak iz bruto bilance poduzeća Perković Trade d.o.o. [01.01.2015.- 31.01.2015.].....	19
Dokument 3. Izvadak iz bruto bilance poduzeća Perković Trade d.o.o. [01.01.2013.- 31.01.2013.].....	23
Dokument 4. Izvadak iz bruto bilance poduzeća Perković Trade d.o.o. [01.01.2017.- 31.01.2017.].....	25
Dokument 5. Izvadak iz bruto bilance poduzeća Perković Trade d.o.o. [01.01.2017.- 31.01.2017.].....	26
Dokument 6. Izvadak iz bruto bilance poduzeća Perković Trade d.o.o. [01.01.2017.- 31.01.2017.].....	27
Dokument 7. Izvadak iz bruto bilance poduzeća Perković Trade d.o.o. [01.01.2017.- 31.01.2017.].....	28

POPIS GRAFIKONA

Grafikon 1. Izvori financiranja za SME sektor u Europskoj uniji od travnja do studenog u 2014. godini.....	4
Grafikon 2. Financiranje poduzetnika početnika u 2007. godini	9
Grafikon 3. Financiranje investicija malih poduzetnika u 2007. godini	10